SÈRIE 2

OPCIÓ A

1. Traduïu el text següent on es diu que Èdip, després de resoldre l'enigma de l'Esfinx, aconsegueix el regne de Tebes i es casa amb la seva mare. (Apol.lodor, Biblioteca III 5,8) [3 punts]
Οἰδίπους δὲ ἀκούσας ἔλυσε τὸ αἴνιγμα τὸ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς καὶ τὴν βασιλείαν παρέλαβε καὶ τὴν μητέρα ἔγημεν ἀγνοῶν, καὶ παῖδας ἐτέκνωσεν ἐξ αὐτῆς.
ἔγημεν· aorist de γαμέω

Però Èdip, en sentir-lo, va resoldre l'enigma, el de l'Esfinx, va obtenir el regne, es casà amb la seva mare sense saber-ho, i va tenir fills d'ella.

2. Anàlisi sintàctica del text. [2 punts]

El text està format per quatre oracions independents coordinades copulativament mitjançant la conjunció καὶ.
La primera oració està formada pel subjecte (Οἰδίπους) determinat per un participi apositiu (ἀκούσας), i el predicat verbal el nucli del qual és el verb (ἔλυσε) completat per un complement directe (τὸ αἴνιγμα τὸ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς); aquest sintagma que forma el complement directe presenta un nucli, el substantiu τὸ αἴνιγμα, determinat per un sintagma preposicional (ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς) substantivat per l'article τὸ.
La segona oració té el mateix subjecte de l'oració anterior (Οἰδίπους), i el predicat està format pel verb (παρέλαβε) i el complement directe (τὴν βασιλείαν).
La tercera oració té també com a subjecte el substantiu Οἰδίπους, determinat igualment per un participi apositiu (ἀγνοῶν). El verb és ἔγημεν i τὴν μητέρα fa de complement directe.
La quarta oració continua tenint el mateix subjecte (Οἰδίπους). Aquí el predicat verbal està format pel verb (ἐτέκνωσεν), el complement directe (παῖδας) i un complement circumstancial de procedència (ἐξ αὐτῆς).

3. Totes les formes del llistat següent són nominatiu, llevat de dues. Indiqueu-les. [1 punt]
νεανίας, τύχαι, δόξης, δύναμις, ἥρως, πολλοί, τριήρης, πάντες, γλυκύς, βασιλέως.

No són nominatiu les formes δόξης i βασιλέως.

4. Cadascuna de les parelles de paraules següents conté una paraula grega. Identifiqueu-la. [2 punts]
Ex.: polític, policia: πόλις

a) filantropia, anglòfil: φίλος
b) hemeroteca, efemèrides: ἡμέρα
c) orografia, orogènesis: ὄρος
d) gineceu, ginecòleg: γύνη
e) demòcrata, buròcrata: κράτος

5. Indiqueu la resposta correcta al quadernet de respostes, seguint l'ordre d'aparició de les preguntes. [2 punts]

a) Atena va néixer:
- a.1. del cap de Zeus
- a.2. de la cuixa
- a.3. del ventre d'Hera
- a.4. del braç de Posidó

b) En la guerra de Troia Ulisses pertany al bàndol:
- b.1. troià
- b.2. persa
- b.3. grec
- b.4. romà

c) En una ciutat grega l'àgora era:
- c.1. el mercat
- c.2. l'àrea d'enterraments
- c.3. el recinte sagrat
- c.4. la plaça pública

d) Lisístrata és una comèdia escrita per:
- d.1. Aristòfanes
- d.2. Sòfocles
- d.3. Homer
- d.4. Eurípides

e) Èdip, el pare d'Antígona, va ser:
- e.1. el primer rei d'Atenes
- e.2. un heroi de la guerra de Troia
- e.3. un rei tebà
- e.4. un general espartà

Solució: a.1. / b.3. / c.4. / d.1. / e.3.

OPCIÓ B

1. Traduïu el text següent on es diu que Èdip, després de resoldre l'enigma de l'Esfinx, aconsegueix el regne de Tebes i es casa amb la seva mare. (Apol.lodor, Biblioteca III 5,8) [3 punts]
Οἰδίπους δὲ ἀκούσας ἔλυσε τὸ αἴνιγμα τὸ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς καὶ τὴν βασιλείαν παρέλαβε καὶ τὴν μητέρα ἔγημεν ἀγνοῶν, καὶ παῖδας ἐτέκνωσεν ἐξ αὐτῆς.
ἔγημεν· aorist de γαμέω

Però Èdip, en sentir-lo, va resoldre l'enigma, el de l'Esfinx, va obtenir el regne, es casà amb la seva mare sense saber-ho, i va tenir fills d'ella.

2. Anàlisi sintàctica del text. [2 punts]

El text està format per quatre oracions independents coordinades copulativament mitjançant la conjunció καὶ.
La primera oració està formada pel subjecte (Οἰδίπους) determinat per un participi apositiu (ἀκούσας), i el predicat verbal el nucli del qual és el verb (ἔλυσε) completat per un complement directe (τὸ αἴνιγμα τὸ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς);aquest sintagma que forma el complement directe presenta un nucli, el substantiu τὸ αἴνιγμα, determinat per un sintagma preposicional (ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς) substantivat per l'article τὸ.
La segona oració té el mateix subjecte de l'oració anterior (Οἰδίπους), i el predicat està format pel verb (παρέλαβε) i el complement directe (τὴν βασιλείαν).
La tercera oració té també com a subjecte el substantiu Οἰδίπους, determinat igualment per un participi apositiu (ἀγνοῶν). El verb és ἔγημεν i τὴν μητέρα fa de complement directe.
La quarta oració continua tenint el mateix subjecte (Οἰδίπους). Aquí el predicat verbal està format pel verb (ἐτέκνωσεν), el complement directe (παῖδας) i un complement circumstancial de procedència (ἐξ αὐτῆς).

3. Indiqueu al quadernet de respostes a quina d'aquestes paraules correspon l'anàlisi morfològica següent: [1 punt]
εὕρισκειν, γενναιότατον, ἐτείχισαν, ἔχουσι, πατράσι

a) 3a. plural, aorist indicatiu, veu activa: ἐτείχισαν
b) datiu plural masculí i neutre, participi de present: ἔχουσι
c) infinitiu present, veu activa: εὕρισκειν
d) acusatiu singular masculí, adjectiu en grau superlatiu: γενναιότατον
e) datiu plural, substantiu masculí: πατράσι

4. Digueu una o dues paraules en català o castellà formades a partir de les paraules gregues donades. [2 punts]

Ex. ἡ πόλις: polític, policia

a) ὁ ἵππος: hipòdrom, hipopòtam
b) ὑπέρ: hipertensió, hipèrbole
c) πᾶς: panteó, panacea
d) ἡ χείρ: quirúrgic, qiromassatge
e) ὁ βίος: biologia, biografia

5. Llegiu el text següent i respongueu les qüestions plantejades: [2 punts]

Aquesta és una fundació dels massaliotes, que dista de Pirene i de la frontera d'Ibèria amb la Cèltica uns quaranta estadis. Aquesta zona és tota fèrtil i té bons ports. Allà es troba també Rodes, un poblat dels emporitans, encara que alguns diuen que és una fundació dels rodis. Tant allà com a Empúries veneren Àrtemis l'Efèsia –n'exposarem la causa en els escrits referents a Massàlia. Abans els emporitans habitaven en una illeta situada a prop de la costa, que actualment rep el nom de Ciutat Antiga, però ara viuen en terra ferma.

Estrabó, Geografia, 3, 4,8.

Aquest text és una part de la descripció que fa Estrabó d'una població catalana que va ser una colònia dels grecs.

- Digues on es troba aquesta colònia, quan va ser fundada i qui la va fundar, i de quin tipus de colònia es tractava.

  Estrabó en aquest passatge parla d'Empúries. Aquesta colònia grega -que encara ara dóna nom a tota la comarca de l'Empordà- fou fundada pels foceus establerts a Massàlia, l'actual Marsella. Fou cap a començaments del segle VI a.C. (600-575 a.C.) que els foceus varen arribar a la costa catalana. Llur intenció era sobretot ampliar les relacions i intercanvis comercials amb gents i pobles d'altres terres, i és així com varen ésser fundades moltes colònies gregues al llarg de la Mediterrània. Empúries era, doncs, una colònia comercial, d'intercanvi de productes i matèries primeres entre els comerciants i els indígenes que habitaven aquell indret. El nom mateix de la colònia significa "mercat", lloc, per tant, de comerç. Prop d'Empúries estava situada també una altra colònia, l'actual Roses, on s'han trobat dracmes encunyats amb una rosa, que era el símbol de l'illa de Rodes.

- Explica tot allò que en sàpigues.

  Com explica Estrabó, es tractava d'un lloc fèrtil, ric en productes, cosa que el feia especialment apte per a un enclavament comercial. Del text d'Estrabó podem veure com l'arribada i la instal.lació en una nova colònia era un procés paulatí. Primer s'instal.laren i habitaren en una illeta i després ja en l'enclavament definitiu de terra ferma. Es pot veure també com els grecs portaven amb ells les seves tradicions, en aquest cas concret Estrabó ens informa de quina era la divinitat a qui els emporitans retien culte, Àrtemis. Ara bé, en molts casos també, el que es produïa era una fusió, per exemple, dels cultes locals amb els dels colonitzadors. I aquesta fusió i intercanvi està testimoniada també en molts altres aspectes de la vida, no solament religiosa.
  De la importància d'Empúries com a enclavament colonial n'és testimoni el fet que encara a l'època hel.lenística i romana era un indret pròsper, que va començar a ésser abandonat progressivament entrat el s. III a.C., davant la importància creixent i reconeguda d'altres ciutats romanes com Barcino o Tarraco. Àdhuc s'han trobat restes d'una basílica paelocristiana. Una de les peces arqueològiques més significatives és la magnífica estàtua del déu de la medicina, Asclepi, allí trobada.